

[Kaj Andresen.]

Det skete imidlertid ikke, og jeg kan kun sige, at det vel havde været mere praktisk at tage drøftelsen af en ny reguleringsform, en togangsregulering, op på et tidligere tidspunkt end nu, da vi er et stykke inde i det nye halvår, og hvor der endda må gå nogen tid med udregningen ude i kommunerne.

Nu foreligger imidlertid forslaget fra den højtærede socialminister, og som jeg indledningsvis har sagt, er vi enige med socialministeren i, at der ma gives rentemodtagerne et tillæg; det er også rimeligt, set på baggrund af, at tjenestemænd og pensionister har fået en stigning fra 1. oktober.

Spørgsmålet er så blot, om det foreliggende forslag løser sagen på en tilfredsstillende måde. Man kan vel nok føle sig tiltalt at det rationelle i at afløse eengangsreguleringen med en regulering to gange, og man kan vel også nok sige, at i prisstigningstider ville det, under forudsætning af at vi hele tiden havde fulgt lovens ordlyd strengt, være en fordel at regulere to gange fremfor een. Alligevel kan mit parti ikke være helt tilfreds med forslaget, som det foreligger, og vi vil gerne se på det i et udvalg. Vi har jo så ofte før drøftet spørgsmålet om en togangsregulering, og jeg har selv ved tidligere lejligheder sagt, at det var noget problematisk, om der var nogen fordel derved. Fordelen ligger jo i hvert fald blot i tider med prisstigning; går priserne nedad, vil det for rentemodtagerne ikke være en fordel. En revers af medaillen er det også, at administrationen ved en togangsregulering bliver betydelig mere kompliceret; kommunerne skal to gange foretage en beregning af grundbeløb og tillæg, og i forvejen er der jo ofte rejst kritik mod lovgivning, der giver forøget administration.

Det er imidlertid ikke disse rent administrative vanskeligheder, der er den væsentligste anke, der kan rettes imod forslaget set fra vort synspunkt. Værre er det, at man, ved at gennemføre en togangsregulering nu, stiller rentemodtagerne dårligere, end tilfældet har været de tidligere år, hvor man gav dem eengangstillæg, og det kan vi fra vor side i hvert fald ikke være med til. Den nugældende rentelovgivning er vel, som den fremtræder efter den sidste revision i 1947, beregnet på nogenlunde normale tider. Selv med pristalsreguleringerne kommer forhøjelserne i satserne temmelig langt bagefter både tidsmæssigt og, såvidt jeg kan se, egentlig også procentvis. Medens det før 1946 var sådan, at der til en bestemt pristalsstigning svarede en lige så

stor procentvis stigning i satserne, har den formulering, § 85 nu har, medført, at reguleringen af rentesatserne altid ligger i underkanten af prisstigningerne, et forhold, som man måske ikke har været opmærksom på dengang, men som vil kunne rettes. For at bøde på prisstigningerne i de senere år har det været nødvendigt hvert år at gennemføre en ajourføring, så at rentemodtagerne ikke skulle rammes for hårdt af prisstigningen. Derfor er det, vi har gennemført eengangstillæggene, og dem har vi jo været enige om hvert år; alle partierne har været enige om, at kårene for de mennesker, der her er tale om, har været sådan, at denne ajourføring måtte finde sted. Det vil derfor efter vor opfattelse være ganske urimeligt i år at gennemføre en ordning, der er ringere end den, rigsdagen tidligere er gået ind for.

Ved beregningen af de tidligere eengangsstillæg har man taget hensyn til prisstigningerne for hele året altså også aprilpristallet. Det betød sidste år, at tillægget blev 50 pct. af 1 måneds grundbeløb plus de tillæg, der reguleres. Hvis man skulle anvende en lignende fremgangsmåde i år, ville der fremkomme et eengangstillæg på 54 pct. af 1 måneds rente. Til sammenligning tjener, at den højtærede socialministers forslag betyder 6 pct. pr. måned for et halvt år, altså 36 pct., og så store er rentemodtagernes indtægter ikke, at man kan se bort fra denne forskel.

Skal der være realitet i talen om, at den sociale standard ikke må forringes — og vort standpunkt er, at det skal der —, må den ajourføring, der nu skal finde sted, være af samme størrelsesorden som tidligere år, og det mener vi ikke opnås ved den foreslåede reguleringsform, men bedre ved et nyt eengangstillæg.

Der vil, mener jeg, også være grund til at se på refusionsreglerne. Det er mærkeligt, at medens den højtærede socialminister i fjor som medlem af udvalget gik ind for, at kommunerne skulle have fuld refusion, findes der ikke noget herom i det foreliggende forslag. Det blev i fjor hævdet, at det var uheldigt at gennemføre en lov med de dertil knyttede ekstraudgifter for kommunerne midt i et regnskabsår, idet kommunerne ikke havde budgetteret derefter. Den daværende socialminister gik ind på denne tanke, og refusionsbestemmelserne blev ændret. Jeg synes, det havde været konsekvent, om den højtærede socialminister havde fastholdt dette standpunkt i sit forslag i år, og jeg mener, at man også må se på dette forhold i udvalget.